

Zygmunt Wysocki

Deir El-Bahari (Egipt)

Informator Archeologiczny : badania 7, 301-302

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ALEKSANDRIA / Egipt/

Polska Stacja Archeologii
Śródziemnomorskiej
Uniwersytetu Warszawskiego w Kairze

Badania wykopaliskowe prowadził dr Mieczysław Rodziewicz, badania antropologiczne prof. dr Tadeusz Dzierżykraj-Rogalski i dr hab. Elżbieta Promińska. Finansowała częściowo Polska Stacja Archeologii Śródziemnomorskiej UW w Kairze, częściowo rząd egipski. Czternasty sezon badań, Dzielnica miejska z III w. p.n.e. - XIV w. n.e.

Wykopaliska koncentrowały się wokół zabudowy miejskiej na wschód i zachód od odkrytego dawniej teatru. Na szczególną uwagę zasługuje dom, którego izby posiadają dwie warstwy malowideł. Dolna przypomina hellenistyczny styl tzw. inkrustowany, który zresztą w Aleksandrii przetrwał przez epokę rzymską. Górna warstwa tynku przypomina drugi styl pompejański.

We wschodniej części zabudowy miejskiej gdzie ruiny znajdują się na głębokości 8 m. rozszerzano wykop oraz po udokumentowaniu murów pochodzących z późniejszej przebudowy, oczyszczono teren do stanu z I - II w. n.e.

Kontynuowano też wykopaliska na nekropoli arabskiej na wschód od łaźni rzymskich. Materiał kostny jest szczególnie dobrze zachowany.

Zaznaczyć należy, że wykopaliska w Aleksandrii nie zostały zawieszono z powodu działań wojennych w październiku i bez przerwy prowadzono je przy zmniejszonej ilości robotników.

DEIR EL-BAHARI / Egipt/

Polska Stacja, Archeologii
Śródziemnomorskiej
Uniwersytetu Warszawskiego w Kairze
i P.P. Pracownika Konserwacji Zabytków
w Warszawie.

Badania prowadziła Polska Stacja Archeologii Śródziemnomorskiej UW w Kairze, pracami konserwatorskimi kierował mgr inż. Zygmunt Wysocki. Finansowała częściowo Polska Stacja Archeologii Śródziemnomorskiej UW w Kairze, częściowo rząd egipski. Trzynasty sezon badań. Świątynie z okresu XVIII dynastii.

Kontynuowano prace nad rekonstrukcją świątyni Hatszepsut. Głównie dotyczyły one następujących jej partii :

1. Trzeci taras - portyk. Rekonstrukcja architrawów nad filarami. Portyk częściowo przykryto sklepieniem dla lepszego efektu światłocienia.

2. Kontynuacja prac nad rekonstrukcją muru oporowego powyżej dziedzińca Trzeciego Tarasu.

3. Kontynuacja prac nad teoretyczną i praktyczną rekonstrukcją ściany wschodniej dziedzińca i zachodniej Trzeciego Tarasu.

Kontynuowano także studia nad materiałem architektonicznym pochodzącym ze świątyni Totmеса III, która będzie odbudowana również w późniejszym okresie .

KADERO / Sudan/

Polaska Stacja Archeologii
Śródziemnomorskiej w Kairze
Museum Archeologiczne
w Poznaniu

Badania wykopaliskowe prowadził dr Lech Krzyżaniak, badania antropologiczne prof. dr Tadeusz Dziurzykraj-Rogalski i dr Elżbieta Promińska. Finansowała Polska Stacja Archeologii Śródziemnomorskiej w Kairze. Drugi sezon badań. Osada i cmentarzysko z końca IV tys. p.n.e. / neolit chartumski/.

Kontynuowano eksplorację wykopaliskową w osadzie i na współczesnym jej cmentarzysku, położonymi na jednym stanowisku / odrębnie/.

W osadzie wyeksplorowano ,wykop o powierzchni 150 m² i do głębokości 0,6 m / calec/. Nie zarejestrowano żadnych pozostałości domostw i innych konstrukcji. Odkryto bardzo bogaty i zróżnicowany inwentarz w postaci : 1/ szlifowanych głowic maczug, ostrzy siekaczy i ciosaków z kamienia, 2/ bardzo licznych fragmentów żaren / niecek i rozcieraczy/ kamiennych/, 3/ narzędzi / m.in. zbrojników/, rdzeni i odpadków produkcyjnych krzemieniowych i kamiennych, 4/ fragmentów ręcznie lepionych naczyń glinianych, 5/ fragmentów palet kamiennych, paciorków z karneolu, jaj strusich i z kamienia, 6/ kości ssaków ,ryb i gadów. Na szczególne podkreślenie zasługuje duża ilość narzędzi szlifowanych oraz fragmentów żaren, w których rozcierano nasiona dzikich traw i zapewne także uprawianego prosa.

Na cmentarzysku wyeksplorowano wykop o powierzchni 100 m². Odkryto w nim 7 pochówków szkieletowych / nr nr 3 - 9/, zorientowanych głową na zachód i złożonych w ziemi w pozycji silnie skurczonej, na prawym boku. Bogaty inwentarz grobów składał się z: 1 / najszyjników z paciorków wykonanych z karneolu, kości i muszli pochodzących z Morza Czerwonego, 2/ naczyń glinianych, m.in. o powierzchni hematytowanej, 3/ szpil z kości słoniowej, służących do ozdoby nosa i warg, 4/ unikatowej głowicy maczugi z oszlifowanego porfiru. Naczynia gliniane z cmentarzyska są analogiczne do ceramiki występującej w osadzie.

Osada w Kadero była zamieszkiwana w okresie wylewu Nilu, kiedy okolica / stara terasa zalewowa/ zamieniała się z bogatej i suchej sawanny w środowisko wilgotne, podmokłe i składające się także z sezonowych zbiorników wodnych. W ciągu całego roku istniały tutaj warunki do uprawiania intensywnego zbieractwa / dzikie